

Protokoll fört vid enskild föredragning

Infrastrukturavdelningen
Allmänna byrån, I1

Beslutande
Minister
Camilla Gunell

Föredragande
Byråchef
Gustav Blomberg

Justerat
Omedelbart

Nr 66

Ändring av landskapsregeringens föreskrifter för
tilldelning av trafik tillstånd för beställningstrafik med
personbil (taxitillstånd) i enlighet med landskapslagen
(1976:33) om yrkesmässig trafik
ÅLR 2023/8088

Beslut

Beslutades att ändra landskapsregeringens *Föreskrifter för tilldelning av trafik tillstånd för beställningstrafik med personbil (taxitillstånd) i enlighet med landskapslagen (1976:33) om yrkesmässig trafik* så att det även specificeras i föreskrifterna att trafik tillstånd ej får överlåtas till tredje person med förklaringar och exempel. Ändringarna enligt **bilaga 1, I124E55**. De reviderade föreskrifterna gäller omgående.

Avdelning
Infrastrukturavdelningen Allmänna byrån

Föreskrifter för tilldelning av trafiktillstånd för beställningstrafik med personbil (taxitillstånd) i enlighet med landskapslagen (1976:33) om yrkesmässig trafik

Landskapsregeringen tilldelar av trafiktillstånd för beställningstrafik med personbil (taxitillstånd) i enlighet med landskapslagen (1976:33) om yrkesmässig trafik (yrkestrafiklagen).

Stationsplatser

Taximarknaden på Åland är en reglerad marknad, vilket innebär att konkurrensen är begränsad. Landskapet Åland är indelat i stationsplatser och verksamhetsområden och inom varje stationsplats finns ett visst antal tillstånd. En stationsplats är en kommun medan stationen är den plats som verksamheten bedrivs ifrån. Stationen ska vara belägen inom stationsplatsen. Verksamhetsområdet är ett område som sträcker sig 2,5 km i radie runt stationen.

Ålands landskapsregering beslutar om antalet taxitillstånd per stationsplats. Nya omständigheter kan förändra läget i taxinäringen, varvid landskapsregeringen vid behov antingen kan utöka antalet tillstånd på en eller flera stationsplatser eller dra in tillstånd i samband med att de blir vakanta.

Trafiken får bedrivas inom stationsplatsen. Vid transporter till annan plats än stationsplatsen ska bilen efter avslutad körning utan oskäligt dröjsmål återföras till stationsplatsen. Enligt 17 § i yrkestrafiklagen kan bilen under återfärden (även utan föregående beställning) användas för personbefordran.

För att bestämma verksamhetsområde ska verksamhetsutövaren i trafiktillståndsansökan ange stationen i kommunen. Stationen definieras med en postadress i kommunen (stationsplatsen) där verksamhetsutövaren bedriver sin verksamhet ifrån. Adressen kan exempelvis vara en gemensam station för flera verksamhetsutövare eller en adress för enskild verksamhetsutövare.

Intyg för yrkestrafiktillstånd

Vid tilldelning av taxitillstånd tar landskapsregeringen förvaltningsbeslut om att utfärda trafiktillstånd för yrkesmässig trafik.

Trafiktillståndet (maskinskrivet på vattenstämplat papper med myndighetsstämpel) ska medföras i fordonet i original och ska på begäran uppvisas för polisen. Om taxichauffören inte kan visa upp trafiktillståndet

ska polisen avbryta transporten, om inte kunden eller transporten tar skada av en sådan åtgärd eller andra särskilda skäl föreligger.

Efter att landskapsregeringen tagit beslut om att utfärda trafiktillstånd till en yrkesutövare utfärdar landskapsregeringen även ett trafiktillståndskort till utövaren. Kortet innehåller grundläggande uppgifter om yrkesutövaren och tillståndet. Taxichauffören ska medföra kortet i taxibilen och det ska vara väl synligt i förarsätet i taxibilen för passagerare.

Trafiktillståndskortets syfte är att på ett tydligt, transparent och enkelt sätt upplysa passagerare om trafiktillståndets grunduppgifter.

Det ska dock observeras att det är trafiktillståndet med vattenstämplat papper och myndighetsstämpel som är den myndighetshandling och det bevis som ska uppvisas för polisen vid kontroll.

Tillståndsinnehavarens skyldigheter

Innehavaren av ett tillstånd kan ha anställd/anställda som kör på dennes taxitillstånd. Endast en bil kan dock vara i trafik på ett taxitillstånd vid en och samma tidpunkt och tillståndsinnehavaren ansvarar för att kraven i tillståndet följs. Enligt 8 § i yrkestrafiklagen är idkare av beställningstrafik skyldig att på begäran ombesörja befordran i enlighet med trafiktillståndet (om det inte föreligger oöverstigliga hinder eller andra giltiga skäl).

Riktlinjer för prövning av kvalifikationer

Trafiktillstånd för beställningstrafik med personbil (taxitillstånd) är personliga och tilldelas den sökande som person. Trafiktillstånd kan inte tilldelas en juridisk person.

Endast en behörig sökande kan tilldelas ett taxitillstånd. För att bedöma behörigheten prövas den sökande med avseende på yrkeskunnande, solvens och tillförlitlighet. Grunderna för att ge taxitillstånd återfinns i 6 § och specifikt i 6a, 6b och 6c §§ yrkestrafiklagen.

Vid flera behöriga sökande till ett ledigt tillstånd prövas vem som är mest kvalificerad för att inneha taxitillståndet. Vid flera sökande på ett ledigt tillstånd prioriteras sökande med erfarenhet av att ha kört taxi.

Erfarenheten beräknas som månader av heltidskörning, där till exempel två månaders halvtid räknas som en månads heltid. För att landskapsregeringen ska kunna bedöma sökandens erfarenhet krävs att den sökande lämnar godtagbara intyg på arbetserfarenhet, exempelvis intyg över inbetalda pensionspremier eller annat arbetserfarenhetsintyg som av landskapsregeringen anses likvärdigt. Erfarenhet som inte går att belägga genom pensionsinbetalningar eller godkänt arbetserfarenhetsintyg beaktas inte. Arbetserfarenheten beräknas i antal år och månader. Vid likvärdig erfarenhet prioriteras sökande som tidigare sökt taxitillstånd på Åland enligt 4 § i yrkestrafiklagen. Om det inte är möjligt att avgöra en prioritering mellan sökande enligt detta kriterium, kan också annan

yrkeserfarenhet från yrkestrafik avgöra prioriteringsordning mellan sökande som har likvärdig erfarenhet. Sjukledighet eller föräldraledighet (dagar för vilka FPA betalar ut föräldrapenning) inom perioder av erfarenhetsgrundande arbete räknas vid erfarenhetsberäkning som om de vore arbete.

Landskapsregeringen prioriterar spridning av taxitillstånden. Därför kan i normalfallet inte samma person inneha mer än ett tillstånd. Vid tilldelning av taxitillstånd vid stationsplatser där det råder konkurrens gäller följande principer. Sökande som redan har ett taxitillstånd erbjuds möjligheten att lämna ifrån sig befintligt taxitillstånd om sökande kvalificerat sig för ett tillstånd med en annan stationsplats. Om sökanden har mer än ett taxitillstånd sedan tidigare krävs att samtliga tillstånd återlämnas innan ett nytt taxitillstånd med ny stationsort kan tilldelas.

Med undantag från ovannämnda principer, om taxitillståndet utlysts en gång utan att någon ny behörig person tilldelats det, kan taxitillståndet vid det andra utlysningstillfället tilldelas en person som redan har ett taxitillstånd sedan tidigare.

Trafiktillstånd får ej överlåtas till tredje person

Innehavaren av ett tillstånd kan ha anställd/anställda som kör på innehavarens taxitillstånd. Endast en bil kan dock vara i trafik på ett taxitillstånd vid en och samma tidpunkt och tillståndsinnehavaren ansvarar för att kraven i tillståndet följs.

Trafiktillstånden är (förutom lagbestämmelser) förenade med särskilda villkor om hur trafiken ska bedrivas. Varje tillstånd landskapsregeringen ger ut har dessa villkor i beslutet om trafiktillstånd och i själva tillståndet. Ett av villkoren är att tillståndet inte kan överlåtas utan är strikt personligt och att rättigheten att utöva trafik med stöd av tillståndet inte kan överlåtas åt annan.

Yrkestrafiktillstånden för taxi är således kopplat till innehavaren av tillståndet. Innehavaren är oftast en enskild näringsidkare eller har en firma eller ett bolag/företag som bedriver taxiverksamheten.

Det är möjligt för en taxitrafiktillståndsinnehavare att köra som anställd åt en annan tillståndsinnehavare, men då endast som en bisyssla (dvs inte mer än 50 % av den verksamhet som tillståndsinnehavaren själv bedriver). Det är även möjligt för tillståndsinnehavare att hyra en annans tillståndsinnehavare taxifordon för att användas i den egna verksamheten, men då kan inte trafiktillståndet följa med i fordonet, dvs taxitillståndet som är registrerat på den taxitrafiktillståndsinnehavare som hyr ut fordonet kan inte användas av den som hyr fordonet.

Det är även fullt möjligt att taxitrafiktillståndsinnehavare samarbetar med varandra, t.ex genom en taxiväxel eller en taxiorganisation.

Grunden för dessa regler att trafiktillstånd för beställningstrafik med personbil (taxitillstånd) är personliga och kan inte överlåtas till annan fysisk eller juridisk person. Detta villkor läggs in i varje taxitillstånd som delas ut.

Tillsyn

Ålands landskapsregering har ett ansvar att utöva tillsyn över tillståndsvillkoren i ett taxitillstånd. Tillsynen i fält utförs dock av polisen.

Enligt 21 § i yrkestrafiklagen kan landskapsregeringen återkalla, eller för viss tid indraga, taxitillstånd om dess innehavare inte längre uppfyller förutsättningarna för erhållande av tillstånd, underlåter att iakttaga villkoren i tillståndet, underlåter att utöva trafiken på behörigt sätt eller eljest underlåter att ansvara för sina förpliktelser. Sådana förutsättningar som kan innebära beslut om indragande av trafik tillstånd kan exempelvis vara lagförda domar och trafikförseelser.

Bakgrund och tillämpade lagrum

Landskapsregeringen har fastställt riktlinjer för tilldelning av trafik tillstånd för beställningstrafik med personbil (taxitillstånd). Praxis för tilldelning av taxitillstånd har byggts upp under lång tid. Denna praxis ligger till grund för de riktlinjer som nu tagits fram.

Tilldelning sker i enlighet med primärt 6 §, 7 § och 17 § i landskapslagen (1976:33) om yrkesmässig trafik (yrkestrafiklagen). Ålands landskapsregering är enligt 4 § yrkestrafiklagen tillståndsmyndighet för taxitillstånd.

Föreskrifterna är fastslagna av Ålands landskapsregering 13.10.2023

Reviderade: 24.9.2024